

inderste Aarsager til disse Valutasvingninger, tror jeg, der er en Ting, man fra alle Sider vil indrømme her absolut kommer i Betragtning og maa gøre sig gældende, og det er dette, at hvis et Land har et for stort Forbrug af udenlandske Ting, virker det uheldigt paa vedkommende Lands Valuta. Jeg tror ikke, dette vil blive modsagt fra nogen Side. Dette kan naturligvis føre ind paa Luksusbetragtninger, som den ærede sidste Taler i høj Grad var inde paa, og som ofte har været fremme i denne Forbindelse, men jeg vil gerne for mit Vedkommende tage det under en noget bredere Synsvinkel, thi det udenlandske Forbrug, som virker skadeligt paa vor danske Valuta, behøver jo ingenlunde at være begrænset til de berømte Silkestrømper og andre Pynteting, eller hvad man nu vil nævne under Begrebet Luksus, det kan meget vel omfatte og omfatter efter min Opfattelse praktisk talt alting, naar man er i den Situation, som vi har været i her i Danmark, at man rask væk importerer Ting fra Udlandet, ogsaa Nyttegenstande: Mursten, Maskiner, eller hvad det maatte være, medens man har sine egne Arbejdere, som kunde fremstille disse Ting lige saa godt, gaaende ledige.

Her maa jeg for mit Vedkommende i høj Grad pege paa den store Arbejdsløshed, som har været til Stede, saa længe den tidligere Regering var ved Magten. Jeg skal nævne et Par Tal fra de Aar, det her drejer sig om, og jeg vil begynde med det første, Aaret 1920, hvor man i December — jeg skal nævne Tallene ved Slutningen af de paagældende Maaneder i hvert af de fire Aar — var oppe paa et Antal af 43 331. I 1921, ligeledes i December, var Antallet 74 581, i Februar 1922 var det 91 190 — det er ikke Toppen, Toppen laa højere, den laa i samme Maaned et Stykke over hundrede Tusinde — og i Februar Maaned 1923 60 726. Der behøves ikke nogen lang Forklaring paa, hvor meget det betyder, at saa stort et Antal Lønarbejdere gaar ledige i et saa lille Land som Danmark. Her er jo ikke alene Tale om den Understøttelse, som de paagældende oppebærer, og som det offentlige paa en eller anden Maade maa udrede. Lade de Mennesker sulte ihjel kan man dog ikke; jeg har endnu ikke hørt nogen — ikke en Gang den sidste ærede Taler, som ellers undertiden er kraftig i sine Udtalelser — tage til Orde for at lade de arbejdsløse sulte ihjel. At anvise Muligheden for Udvandring, som man under tidligere Arbejdskriser har kunnet,

har jo været umuligt i denne Situation. Der er altsaa Tale om meget betydelige Beløb, som paa den ene eller den anden Maade af det offentlige skal fremskaffes, saaledes at disse Mennesker og deres Familier kan leve; men der er endvidere Tale om det uhyre Tab i Arbejdsfortjeneste, som fremkommer ved, at de paagældende er ledige; der er Tale om det Tab, der lides af Handelsstanden ved, at de paa Grund af Arbejdsløsheden er bragt ned paa Sultegrænsen i Stedet for at have en rimelig Indtægt af deres Hænders Arbejde, og der er Tale om de Beløb, som det offentlige paa samme Maade gaar Glip af i Form af Skatter til Stat og Kommune. Der er jo ingen Tvivl om, at de Værdier, der igennem de sidst forløbne 4 Aar paa den Maade er tabt for det danske Samfund, løber op til mange, mange Hundrede Millioner Kroner, rent bortset fra, at under en saa lang Arbejdsløshedsperiode, som her er Tale om, gaar der mere i Stykker udover det økonomiske. Man kan ikke ustraffet — heller ikke bortset fra det økonomiske — holde en saadan Tilstand oppe gennem lange Tider, at mange Mennesker gaar i nødtvungen Lediggang i Stedet for at være beskæftiget ved nyttigt Arbejde. Og her ser jeg en af de allerværste Ulykker ved den Uvirksomhed, som den tidligere Regering her har lagt for Dagen, og et af de allervæsentligste Momenter i Henseende til Opmuntring til nu at gøre Alvor af virkelig at træffe Foranstaltninger — desværre forsinkede Foranstaltninger, desværre Foranstaltninger, som det vil være ganske anderledes vanskeligt nu at praktisere, end det vilde have været i Fortsættelse af Krigstidens i øvrigt ekstraordinære Tilstande og ekstraordinære Foranstaltninger; man bør nu indhente saa vidt muligt det forsømte og søge at bringe saadanne Foranstaltninger i Værk, at bl. a. den ulykkelige Arbejdsløshed kan høre op og vore Arbejdere blive beskæftiget og komme til at tjene en Arbejdsløn; man kan derved aflaste det offentlige og i øvrigt bringe sundere Tilstande til Stede samt begrænse Danmarks Udgifter til Import fra Udlandet af Ting, som vi selv kan fremstille.

Det er jo nemlig saaledes fremdeles, at selv om Krigen for længst er ophørt, saa er de sygelige Tilstande, som Krigen har forvoldt i det europæiske Samfund, fremdeles lyslevende til Stede iblandt os, hvad vi har set udtrykt paa forskellige Maader i de nye Stater gennem deres uhyre lave Valuta og Valutasvingninger og Valuta-